

Briselē, 2021. gada 28. maijā
(OR. en)

9158/21

LIMITE

ENFOPOL 201
SIRIS 50
COPEN 247
SCHENGEN 48
IXIM 99
CODEC 790
IA 104

Starpiestāžu lieta:
2020/0349(COD)

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepriekš. dok. Nr.:	5388/7/21 REV 7
K-jas dok. Nr.:	13908/20+COR 1
Temats:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2016/794 attiecībā uz Eiropola sadarbību ar privātām pusēm, personas datu apstrādi, ko Eiropols veic kriminālizmeklēšanas atbalstam, un Eiropola lomu pētniecībā un inovācijā – progressa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2020. gada 9. decembrī iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2016/794 attiecībā uz Eiropola sadarbību ar privātām pusēm, personas datu apstrādi, ko Eiropols veic kriminālizmeklēšanas atbalstam, un Eiropola lomu pētniecībā un inovācijā ¹. Priekšlikums balstās uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 88. pantu, un uz to attiecas parastā likumdošanas procedūra. Priekšlikumu iesniedzot, tam tika pievienots ietekmes novērtējums ².

¹ 13908/20 + COR 1.

² 13908/20 ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 (+ COR).

2. Vienlaikus Komisija iesniedza saistītu priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko Regulu (ES) 2018/1862 par Šengenas informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās groza attiecībā uz Eiropola ievadītiem brīdinājumiem ³.
3. Priekšlikuma mērķis ir stiprināt Eiropola pilnvaras vairākās jomās, kurās dalībvalstis norādīja uz nopietnām operatīvām vajadzībām, piemēram, vajadzību uzlabot Eiropola sadarbību ar privātām pusēm un trešām valstīm, precizēt Eiropola iespēju apstrādāt lielas un sarežģītas datu kopas vai stiprināt Eiropola lomu pētniecības un inovācijas jomā. Priekšlikuma mērķis ir arī stiprināt Eiropola sadarbību ar Eiropas Prokuratūru (EPPO), saskaņot Eiropola datu aizsardzības režīmu ar Regulu (ES) 2018/1725, paplašināt Eiropola iespēju lūgt kriminālizmeklēšanas sākšanu dalībvalstī un ļaut Eiropalam ar Šengenas informācijas sistēmas (SIS) starpniecību darīt trešo valstu datus pieejamus priekšposteņa darbiniekiem.
4. Īrija izmantoja iespēju, kas izklāstīta 3. pantā Līgumiem pievienotajā Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, un paziņoja, ka vēlas piedalīties ierosinātā pasākuma pieņemšanā un piemērošanā. Piemērojot Līgumiem pievienoto Protokolu Nr. 22 par Dānijas nostāju, Dānija nepiedalās ierosinātā pasākuma pieņemšanā.
5. Eiropas Parlaments (EP) par referentu iecēla *Javier ZARZALEJOS* kungu (*PPE*, ES). *ZARZALEJOS* kungs 2021. gada 26. maijā iepazīstināja EP Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju (*LIBE*) ar savu ziņojuma projektu. Grozījumus var iesniegt līdz 2021. gada 4. jūnijam.

³ 13882/20.

II. DARBS PADOMĒ

6. Darbs ir organizēts atbilstīgi deviņiem tematiskajiem blokiem, un priekšlikumi līdz šim ir apspriesti 12 Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupas (*LEWP*) sanāksmēs un vienā TI informācijas apmaiņas jautājumu darba grupas (*IXIM*) sanāksmē; vēl divas Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupas sanāksmes ir plānotas 2021. gada 14. un 21. jūnijā, un pēc tam prezidentvalsts sava darba rezultātus iesniegs Pastāvīgo pārstāvju komitejai, lai saņemtu pilnvarojumu sarunām ar EP par iespējami vairāk sarunu bloku.
7. Ir panākts liels progress. Vairākus blokus var uzskatīt par slēgtiem vai tādiem, kas praktiski vairs nav jāapspriež, izņemot dažus pēdējos tehniskos pielāgojumus: tas jo īpaši attiecas uz 1. un 5. bloku par sadarbību attiecīgi ar privātām pusēm un trešām valstīm, kā arī uz 3. bloku par Eiropola lomu inovācijā un 6. bloku par Eiropola un Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) attiecībām. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi – dalībvalstis ir pilnībā vienojušās arī par izmaiņām, kas vajadzīgas 7. blokā par kriminālprocesa sākšanu.
8. Nozīmīgs progress ir vērojams arī attiecībā uz atlikušajiem blokiem, kas patlaban tiek apspriesti. 2. bloks par lielu datu kopu apstrādi ir tehniski sarežģīts, taču dalībvalstīm ir kopīgs mērķis – režīms, kura pamatā ir atbilstīgi aizsardzības pasākumi, ar ko Eiropols varēs pienācīgi atbalstīt dalībvalstis moderno tehnoloģiju laikmetā, kam raksturīgs liels apstrādājamo datu apjoms. 8. bloks par Eiropola datu aizsardzības režīma saskaņošanu ar Regulu (ES) 2018/1725 ir apspriests divās sanāksmēs, un teksts ir pārskatīts, lai kļiedētu vairākas dalībvalstu paustās bažas. Visbeidzot, pēdējā sanāksmē 2021. gada 1. jūnijā prezidentvalsts iesniedza otru kompromisa ierosinājumu par trešo valstu informācijas ievadīšanu *SIS*, lai rastu risinājumu, ar ko tiek novērsts šķietamais informācijas trūkums un kas var saņemt pietiekamu atbalstu no dalībvalstīm. Pie šiem jautājumiem vēl ir papildus jāstrādā, bet tos var atrisināt līdz jūnija beigām.

9. Pašreizējo stāvokli un galvenos dalībvalstu vienošanās parametrus attiecībā uz atsevišķiem sarunu blokiem var apkopot šādi.
- a) **Sadarbība ar privātām pusēm (1. bloks):** dalībvalstis vienojās par vairākiem papildinājumiem un precizējumiem, kas jāizdara Komisijas priekšlikumā, piemēram, lai novērstu jebkādu iejaukšanos finanšu ziņu vākšanas vienību darbā saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas uz tām patlaban attiecas. Eiropola valdei ir jānosaka papildu noteikumi un pamatnostādnes, piemēram, attiecībā uz jautājumu par to, vai dalībvalsts, kurā privāta puse ir iedibināta, ir automātiski jāuzskata par dalībvalsti, uz kuru attiecas datu apmaiņa ar to. Attiecībā uz sadarbību ar privātām pusēm tiešsaistes krīzes situācijās ir veikti precizējumi, lai novērstu Eiropola un dalībvalstu centienu dublēšanos.
- b) **Lielu datu apstrāde (2. bloks):** dalībvalstis patlaban apspriež risinājumu, kas vēl vairāk precizētu Komisijas priekšlikuma mērķi, proti, nodrošināt, ka Eiropols spēj veikt lielu datu kopu iepriekšēju analīzi, lai noteiktu, kuri no tajā iekļautajiem datiem ir saderīgi ar tā pilnvarām un kurus var turpmāk apstrādāt, kā arī nodrošināt, ka Eiropols spēj atbalstīt dalībvalstu veikto izmeklēšanu pēc to lūguma neatkarīgi no tā, vai attiecīgie dati ir saderīgi ar Eiropola regulas II pielikumu, tik ilgi, kamēr lūguma iesniedzējām dalībvalstīm ir atļauts pašām apstrādāt minētos datus. Minētais risinājums daļēji nozīmē novirzīties no izmeklēšanas lietas definīcijas un tā vietā vienkārši atsaukties uz izmeklēšanas datiem, vienlaikus attiecīgajos apsvērumos sīkāk izskaidrojot attiecīgās situācijas.

- c) **Inovācija (3. bloks):** dalībvalstis ir precizējušas, ka ir jānodrošina Eiropalam atbilstoši resursi, lai tas varētu īstenot savu arvien pieaugošo lomu inovācijā Eiropas tiesībsardzības vajadzībām. No otras puses, dalībvalstis piekrīt, ka Eiropalam nebūtu jāuztic nekādi uzdevumi saistībā ar ārvalstu tiešo ieguldījumu (ĀTI) izvērtēšanu, kā to sākotnēji ierosināja Komisija. Attiecībā uz tādu datu izmantošanu, kas Eiropalam nosūtīti pirms šīs grozošās regulas stāšanās spēkā, dalībvalstis vēlas nodrošināt, ka Eiropols iepriekšējos datus pētniecības un inovācijas vajadzībām var izmantot tikai tad, ja datu īpašnieks piekrīt minētajai izmantošanai – vai nu kā vienu veselumu (*en bloc*), vai atsevišķiem pētniecības un inovācijas projektiem. Sarunu noslēguma posmos delegācijas apspriež to, vai šīs vienošanās pamatā vajadzētu būt sistēmai "nepiedalīties (*opt-out*) vai piedalīties (*opt-in*)".
- d) **Trešo valstu informācijas ievadišana SIS (4. bloks):** gan *LEWP*, gan *IXIM* notika vairākas diskusijas, lai noteiktu galvenos parametrus risinājumam, kas ļaus ievadīt trešo valstu informāciju *SIS*, lai to darītu pieejamu priekšposteņa darbiniekiem. Dalībvalstis neatbalstīja pirmo mēģinājumu rast kompromisu – saglabāt Eiropola paša informācijas brīdinājumus, paredzot papildu aizsardzības pasākumus salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu (attiecināšana tikai uz terorismu un uzticamām trešām valstīm un, iespējams, tikai pamatojoties uz nepārprotamu dalībvalsts lūgumu). Ņemot to vērā, prezidentvalsts tagad ir iesniegusi otru kompromisa ierosinājumu, kas paredz, ka Eiropols sniedz atbalstu trešo valstu informācijas analizēšanā un pārbaudīšanā, lai tas varētu ierosināt, kāda informācija dalībvalstīm ir jāievada *SIS*. Šo noteikumu papildinātu ar ziņošanas mehānismu, lai uzraudzītu stāvokli saistībā ar Eiropola ierosinātajiem brīdinājumiem. Šo risinājumu dalībvalstis joprojām apspriež.

- e) **Sadarbība ar trešām valstīm (5. bloks):** dalībvalstis ir vienisprātis, ka jācenšas panākt nozīmīgāku progresu attiecībā uz iespējām veidot strukturālu sadarbību ar trešām valstīm, pārsniedzot Komisijas sākotnēji ierosināto. Pamatojoties uz to, ir pievienots noteikums, kas izstrādāts, iedvesmojoties no *Eurojust* regulas, ar mērķi atļaut datu pārsūtīšanu uz trešām valstīm, attiecībā uz kurām juridiski saistošā instrumentā ir paredzēti atbilstoši aizsardzības pasākumi attiecībā uz operatīvo personas datu aizsardzību vai, pamatojoties uz Eiropola paša veiktu novērtējumu, ir noteikts, kas šādi aizsardzības pasākumi pastāv. Šai iespējai ir vajadzīga Eiropola valdes atļauja.
- f) **Eiropola un EPPO attiecības (6. bloks):** salīdzinājumā ar sākotnējo Komisijas priekšlikumu dalībvalstis piekrīt, ka ir vajadzīga stingrāka atbilstība starp spēkā esošās *EPPO* regulas attiecīgajiem noteikumiem un jauno noteikumu, kas patlaban tiek apspriests. Atsauces uz aktīvu atbalstu ir svītrotas gan rezolutīvajā daļā, gan attiecīgajā apsvērumā, tāpat kā atsauces uz atbalstu kriminālvajāšanai, kuras tika uzskatītas par nesaderīgām ar Eiropola pilnvarām. No otras puses, ir pievienotas atsauces uz dalībvalstu sniegtās informācijas izmantošanas ierobežojumiem, lai nodrošinātu, ka datu īpašnieki saglabā pilnīgu kontroli pār savu datu tālāku nosūtīšanu, tostarp Eiropas Prokuratūrai.
- g) **Eiropola lūgums sākt kriminālizmeklēšanu dalībvalstīs (7. bloks):** dalībvalstis iebilst pret Komisijas priekšlikumu paplašināt Eiropola iespēju lūgt izmeklēšanu, attiecinot to arī uz lietām, kuras attiektos tikai uz vienu dalībvalsti, un tās nolēma atgriezties pie Eiropola regulas pašreizējā formulējuma, saskaņā ar kuru noziegumam, kura apkarošana ietilpst Eiropola mērķu darbības jomā, jāattiecas vismaz uz divām dalībvalstīm.

- h) **Eiropola datu aizsardzības režīms (8. bloks):** Komisijas priekšlikums galvenokārt paredz Eiropola iepriekš neatkarīgā datu aizsardzības režīma horizontālu saskaņošanu ar Regulu (ES) 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs. 2021. gada 1. jūnija sanāsmē Komisija sniedza plašus skaidrojumus par vairākiem dalībvalstu rakstiski uzdotiem jautājumiem, un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) sniedza vispārēju izklāstu par Eiropola regulas ietekmi uz datu aizsardzību. Jau ir veikta attiecīgo noteikumu pirmā pārskatīšana, precizējot tādus jautājumus kā iepriekšēja apspriešanās saistībā ar jauniem apstrādes darbību veidiem, fotogrāfiju apstrāde saistībā ar biometrisko datu definīciju vai dalībvalstu amatpersonu piekļuves dažiem datiem mērķtiecīga paplašināšana. Šajā nodaļā ir veikti arī dažādi tehniski labojumi.
- i) **Citi noteikumi, kas nav iekļauti nevienā no iepriekšējiem blokiem (9. bloks):** šā sarunu bloka izskatīšana vēl nav sākusies. Tas ietver dažādus jaunus noteikumus un grozījumus, piemēram, par Eiropola atbalstu *EMPACT* darbībām, izmeklēšanai saistībā ar ļoti svarīgiem mērķiem (*High Value Targets (HVT)*) un intervences vienībām, kā arī par Eiropola sadarbību ar *OLAF*, *ENISA* un *FIU*. Prezidentvalsts plāno šiem jautājumiem pievērsties atlikušajās *LEWP* sanāsmēs 2021. gada 14. un 21. jūnijā.

III. NOBEIGUMS

10. Šajā pusgadā ir panākts ļoti ievērojams progress, un delegācijas turpina analizēt priekšlikumu un prezidentvalsts teksta secīgās pārskatītās versijas tehniskā līmenī. Neraugoties uz priekšlikuma sarežģītību, prezidentvalsts joprojām ir apņēmības pilna turpināt darbu šā pusgada atlikušajās nedēļās, lai pabeigtu izskatīt pēc iespējas vairāk minēto sarunu bloku un iegūtu (daļēju) pilnvarojumu sarunām ar Eiropas Parlamentu.
 11. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta iesniegt šo progresa ziņojumu Padomei, lai tā 2021. gada 7. un 8. jūnija sanāksmē to pieņemtu zināšanai.
-